
Peiling: jaarwisseling en vuurwerk in Capelle aan den IJssel

Inwonerspanel gemeente Capelle aan den IJssel

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 308 48 00
www.ioresearch.nl

Rapportnummer

2023/12

Datum

februari 2023

Opdrachtgever

Gemeente Capelle aan den IJssel

Auteurs

Wietse van Engeland
Dewi Hollander

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Capelle aan den IJssel is benieuwd naar de ervaringen van bewoners met vuurwerkgebruik, vuurwerkoverlast en de vuurwerkvrije zones tijdens de jaarwisseling 2022-2023.

Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en (woon)wijk. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en woonwijk zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhoudingen in de bevolking van de gemeente Capelle aan den IJssel. Onder- en bovengemiddelde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Capelle aan den IJssel.

Indien de percentages niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

Methode en respons

Voor het onderzoek is gebruikgemaakt van raadpleging van het inwonerspanel van Capelle aan den IJssel. Het panel bestaat uit 2.006 panelleden. Dit zijn inwoners die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente.

De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan dit onderzoek. De vragenlijst kon worden ingevuld van 5 januari tot en met 15 januari 2023.

Voor dit onderzoek zijn alle panelleden uitgenodigd, 762 leden hebben de vragenlijst ingevuld.

Leeftijd	Aantal	%
18-34	24	3%
35-49	113	15%
50-64	254	33%
65+	350	46%
Onbekend	21	3%
Totaal	762	100%

Wijk	Aantal	%
Capelle-West	51	7%
Fascinatio	29	4%
's Graveland	87	11%
Middelwatering	160	21%
Oostgaarde	171	22%
Schenkel	78	10%
Schollevaar	161	21%
Onbekend	25	3%
Totaal	762	100%

Algemeen

Ongeveer de helft van de inwoners (52%) is positief over de viering van de jaarwisseling in de gemeente Capelle aan den IJssel. Een kwart staat hier neutraal tegenover. Ongeveer een op de vijf is negatief over deze viering. Inwoners jonger dan 50 jaar zijn vaker positief (62%) dan oudere inwoners (45%).

In de tekstballonnen staan enkele citaten van de voor- en tegenstanders.

'Blij dat er weer een fonkelnieuw jaar voor de deur staat om aan te beginnen.'

'Gaat er redelijk gemoedelijk aan toe. Niet al te veel rare toestanden.'

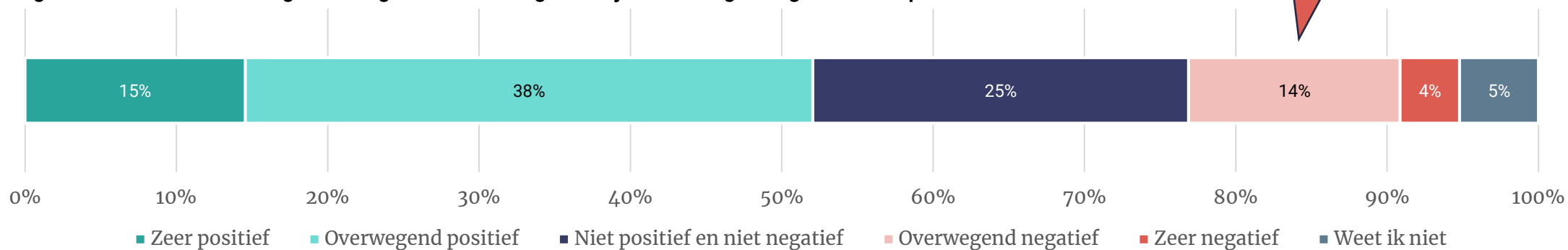
'Weinig incidenten.'

'Heel veel lawaai en overlast van vuurwerk.'

'Het interesseert mij niet veel.'

'Te lang en vooral te vroeg veel vuurwerk in onze buurt.'

Figuur 1. Hoe staat u in het algemeen tegenover de viering van de jaarwisseling in de gemeente Capelle aan den IJssel?

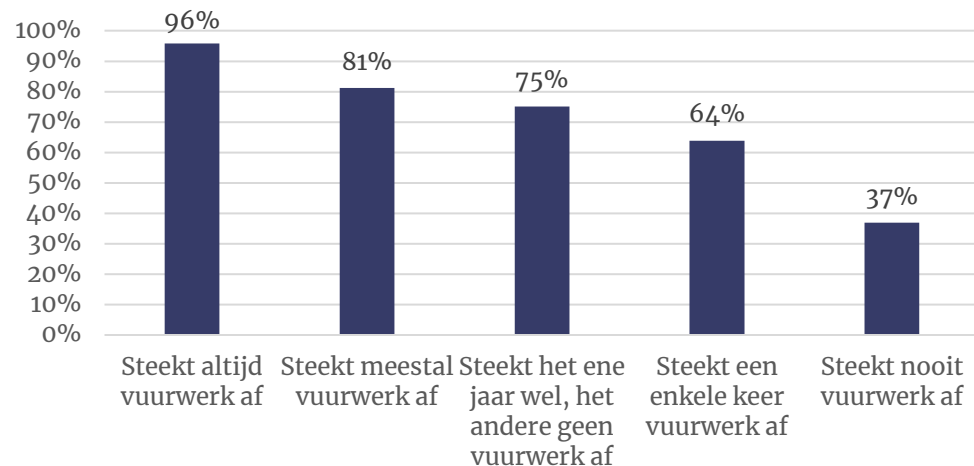

Algemeen

Vooral vuurwerkliefhebbers positief over jaarwisseling

Inwoners die (wel eens) vuurwerk afsteken, zijn positiever over de viering van de jaarwisseling dan inwoners die dit nooit doen. Zo zegt bijna iedereen (96%) binnen de groep die altijd knal- of siervuurwerk afsteekt, positief tegenover de viering te staan. Van degenen die nooit vuurwerk afsteken is maar 37 procent hier positief over.

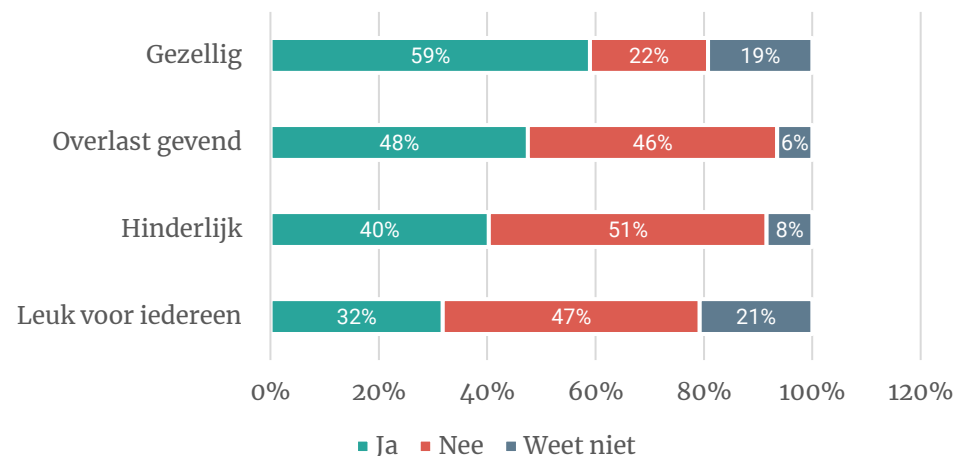
Figuur 2. Percentage dat positief staat tegenover de viering van de jaarwisseling in de gemeente Capelle aan den IJssel, afgezet naar hoe vaak men vuurwerk afsteekt (o.b.v. 'Heeft u de afgelopen vijf jaar knal- of siervuurwerk afgestoken?')

Jaarwisseling is vooral 'gezellig'

Ongeveer zes op de tien bewoners vinden de jaarwisseling gezellig, een op de vijf vindt dat niet. Over de toepassing van het kenmerk 'overlastgevend' zijn de meningen verdeeld: 48 procent vindt dit van toepassing op de jaarwisseling, 46 procent juist niet. Een nipte meerderheid vindt de jaarwisseling bovendien niet hinderlijk, vier op de tien vindt dat wel. Bijna de helft vindt de jaarwisseling niet leuk voor iedereen, een op de drie vindt dat wel. Naar leeftijd zijn er ook verschillen. Inwoners jonger dan 50 jaar vinden vaker dan oudere inwoners dat de jaarwisseling gezellig en leuk voor iedereen is. Oudere inwoners stellen vaker dat de jaarwisseling hinderlijk is en voerlast geeft.

Figuur 3. Kunt u aangeven of u de volgende kenmerken op de jaarwisseling in de gemeente Capelle aan den IJssel van toepassing vindt?

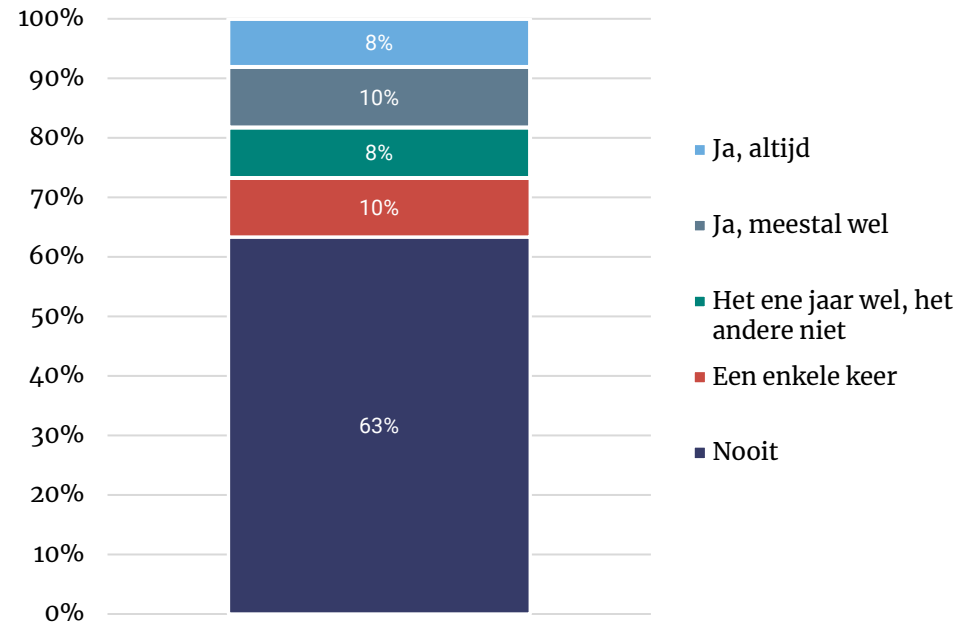

Zelf vuurwerk afsteken

Meeste inwoners steken nooit vuurwerk af

Bijna twee derde van de inwoners geeft aan nooit vuurwerk af te steken. Zo'n 8 procent doet dit altijd, en een op de tien meestal. Daarnaast is er nog een groep van ongeveer een op de vijf die zegt het een enkele keer te doen, of het ene jaar wel, het andere niet.

Figuur 4. Heeft u de afgelopen vijf jaar knal- of siervuurwerk afgestoken?

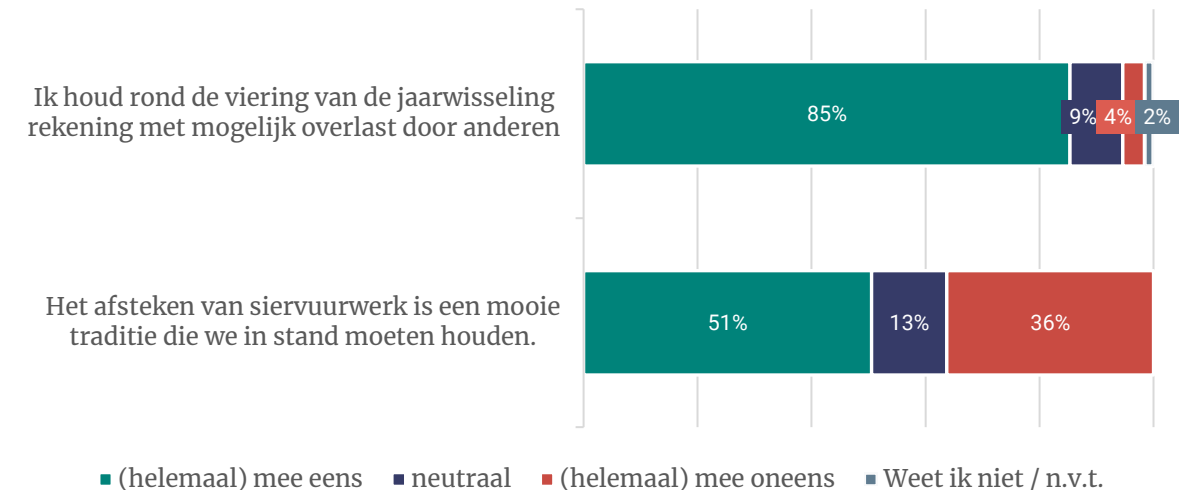

Helft vindt siervuurwerk een mooie traditie

Verder zegt 85 procent rond de viering van de jaarwisseling rekening te houden met mogelijke overlast door anderen. Slechts 4 procent doet dat niet.

De helft van de inwoners vindt dat het afsteken van siervuurwerk een mooie traditie is die we in stand moeten houden. Ruim een op de drie is het daarmee oneens.

Figuur 5. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Overlast vuurwerk

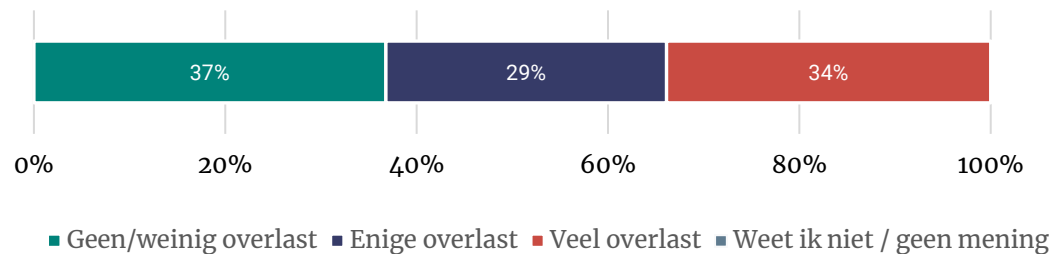
Mening over overlast door vuurwerk verdeeld

De meningen over de overlast die mensen ervaren als gevolg van vuurwerk zijn verdeeld. Een groep van 37 procent zegt er geen of weinig overlast van te ondervinden (figuur 6). Drie op de tien ervaart enige overlast, en een derde heeft deze jaarwisseling veel last gehad van het vuurwerk.

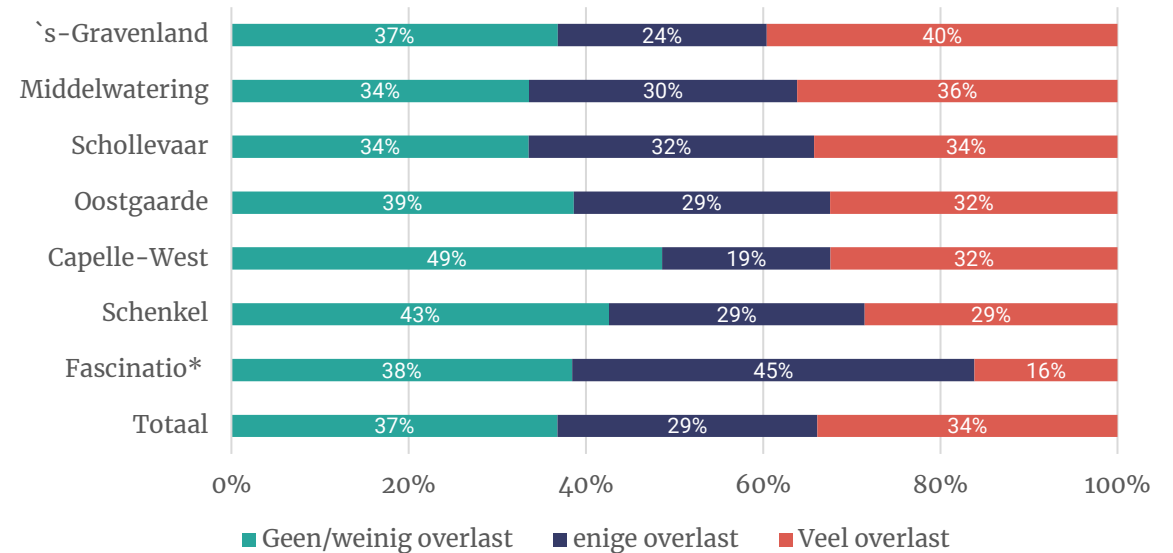
In 's-Gravenland en Middelwatering wordt naar verhouding het vaakste veel overlast ervaren. In Capelle-West en Schenkel zeggen inwoners het vaakst geen of weinig overlast door vuurwerk te ervaren. Naar leeftijd is er geen verschil in de mate waarop er overlast wordt ervaren.

Daarnaast hangt het eigen afsteekgedrag in sterke mate samen met de mate van overlast die men ervaart (tabel 1). Hoe vaker men vuurwerk afsteekt, hoe minder vaak men overlast ervaart.

Figuur 6. Heeft u rond deze jaarwisseling overlast van vuurwerk ervaren in Capelle?

Figuur 7. Heeft u rond deze jaarwisseling overlast van vuurwerk ervaren in Capelle?

* = vanwege het beperkte aantal respondenten (n=29) in Fascinatio moet deze uitkomst als indicatief worden gezien.

Tabel 1. Heeft u rond deze jaarwisseling overlast van vuurwerk ervaren in Capelle?

	Totaal Capelle	Steekt altijd vuurwerk af	Steekt meestal vuurwerk af	Steekt het ene jaar wel, het andere geen vuurwerk af	Steekt een enkele keer vuurwerk af	Steekt nooit vuurwerk af
Veel overlast	34%	4%	9%	13%	33%	45%
Enige overlast	29%	10%	31%	32%	34%	31%
Geen/weinig overlast	37%	86%	60%	56%	33%	25%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

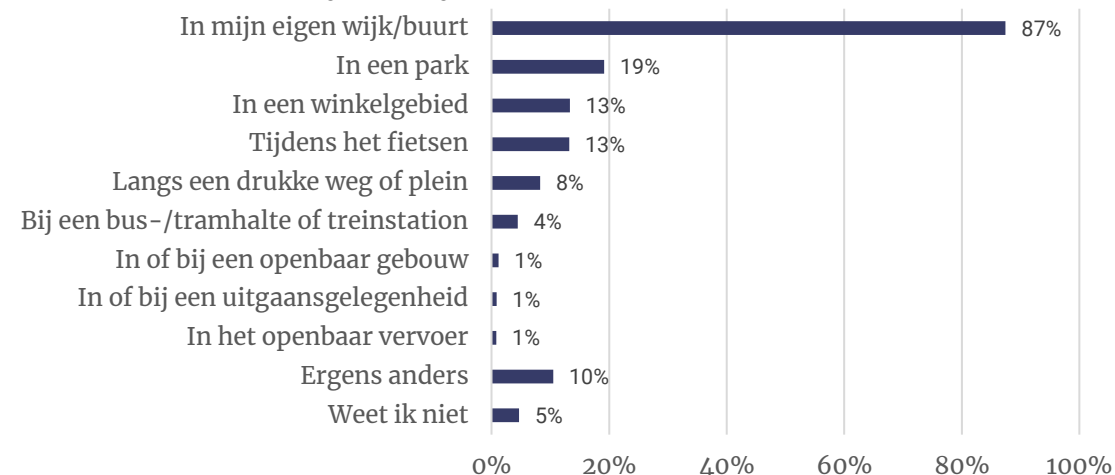
Overlast vuurwerk

De overlast vond vooral plaats in de eigen wijk of buurt (87%). Daarnaast zegt ongeveer een op de vijf dat er overlast was in een park. Ook in een winkelgebied (13%) en tijdens het fietsen (13%) wordt door sommigen benoemd.

In 's-Gravenland hadden inwoners vaker last van vuurwerk in een winkelgebied. Inwoners van Schenkel en Schollebaar ervoerden vaker overlast in een park.

Figuur 8. Kunt u aangeven waar het vuurwerkoverlast plaatsvond?

Basis: inwoners die aangeven enige/veel overlast te hebben ervaren, n=611.

Tabel 2. Kunt u aangeven waar het vuurwerkoverlast plaatsvond?

Basis: inwoners die aangeven enige/veel overlast te hebben ervaren, n=611. vanwege het beperkte aantal respondenten (n=21) in Fascinatio moet deze uitkomst als indicatief worden gezien.

	Totaal	Fascinatio*	's-Gravenland	Middelwatering	Oostgaarde	Schenkel	Schollevaar
In mijn eigen wijk/buurt	87%	65%	97%	90%	86%	77%	92%
In een winkelgebied	13%	13%	20%	11%	16%	7%	14%
Langs een drukke weg of plein	8%	13%	7%	9%	9%	4%	7%
In het openbaar vervoer	1%	9%	1%	0%	0%	1%	1%
Bij een bus-/tramhalte of treinstation	4%	0%	8%	3%	5%	5%	3%
In of bij een openbaar gebouw	1%	0%	1%	1%	2%	0%	2%
In of bij een uitgaansgelegenheid	1%	0%	0%	1%	1%	3%	1%
In een park	19%	0%	14%	17%	16%	30%	31%
Tijdens het fietsen	13%	15%	19%	6%	12%	18%	15%
Ergens anders	10%	0%	16%	6%	13%	18%	9%
Weet ik niet	5%	15%	1%	4%	7%	4%	3%

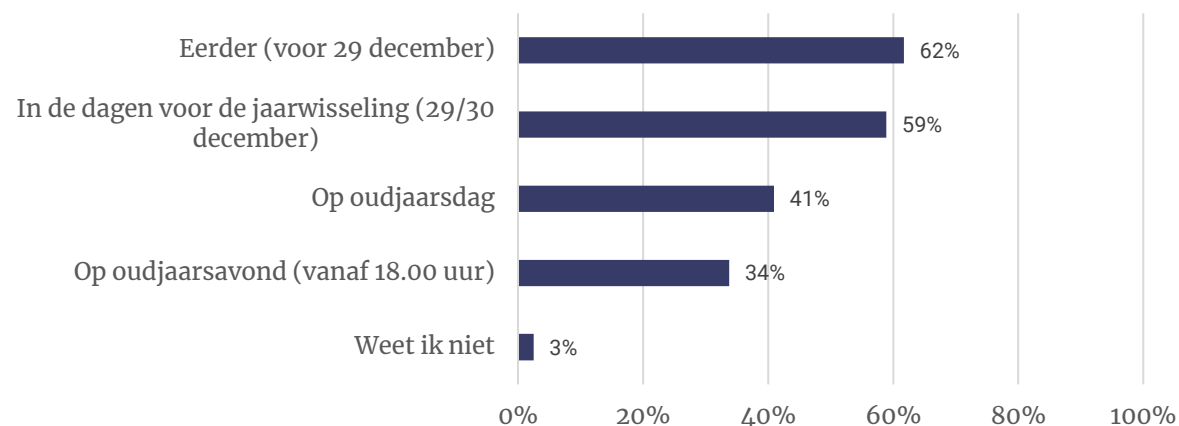
Overlast vuurwerk

Men had vooral in de aanloop naar de jaarwisseling overlast van vuurwerk: zes op de tien had hier voor 29 december last van, en 59% in de dagen voor de jaarwisseling.

Inwoners van Schollevaar hadden vaker last van overlast op oudjaarsdag en oudjaarsavond dan andere inwoners van Capelle. Inwoners van Middelwatering noemen vaker dat zij al eerder, voor 29 december, overlast te ervaren.

Figuur 9. Wanneer vond de overlast plaats?

Basis: inwoners die aangeven enige/veel overlast te hebben ervaren, n=611.

Tabel 3. Wanneer vond de overlast plaats?

Basis: inwoners die aangeven enige/veel overlast te hebben ervaren, n=611. vanwege het beperkte aantal respondenten (n=21) in Fascinatio moet deze uitkomst als indicatief worden gezien.

	Totaal	Fascinatio*	's-Gravenland	Middelwatering	Oostgaarde	Schenkel	Schollevaar
Op oudjaarsavond (vanaf 18.00 uur)	34%	55%	30%	32%	40%	25%	45%
Op oudjaarsdag	41%	40%	39%	49%	42%	36%	52%
In de dagen voor de jaarwisseling (29/30 december)	59%	45%	58%	65%	56%	57%	63%
Eerder (voor 29 december)	62%	66%	66%	72%	53%	64%	70%
Weet ik niet	3%	2%	3%	1%	1%	2%	2%

Overlast van vuurwerk

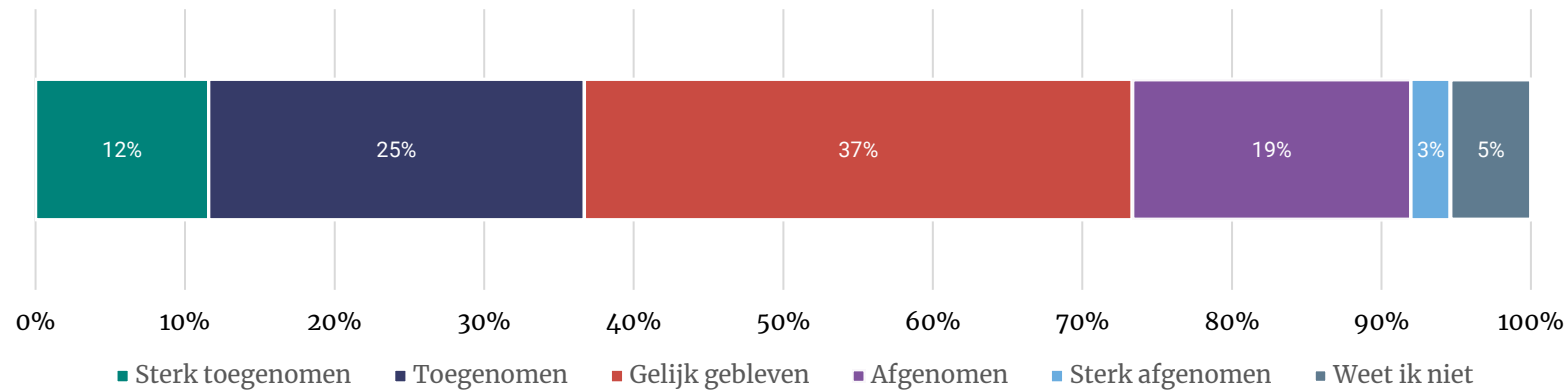
Ruim een derde vindt overlast toegenomen

We vroegen inwoners ook of ze de overlast tijdens deze jaarwisseling wilden vergelijken met de jaren voor corona. Ruim een derde heeft het idee dat de overlast (sterk) is toegenomen. Een groep van 37 procent denkt dat de overlast gelijk is gebleven. Een op de vijf vindt dat de overlast (sterk) is afgenomen.

Bewoners die meestal vuurwerk afsteken, hebben in mindere mate het idee dat de overlast toeneemt (8%) dan de groep die om het jaar vuurwerk afsteekt (30%), of zij die dat een enkele keer (43%) of nooit (42%) doen.

Figuur 9. Als u de overlast van vuurwerk tijdens deze jaarwisseling in Capelle vergelijkt met de jaren vóór corona, is de overlast dan toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven? De overlast is...:

Basis: inwoners die aangeven enige/veel overlast te hebben ervaren, n=611.

Vuurwerkvrrije zones

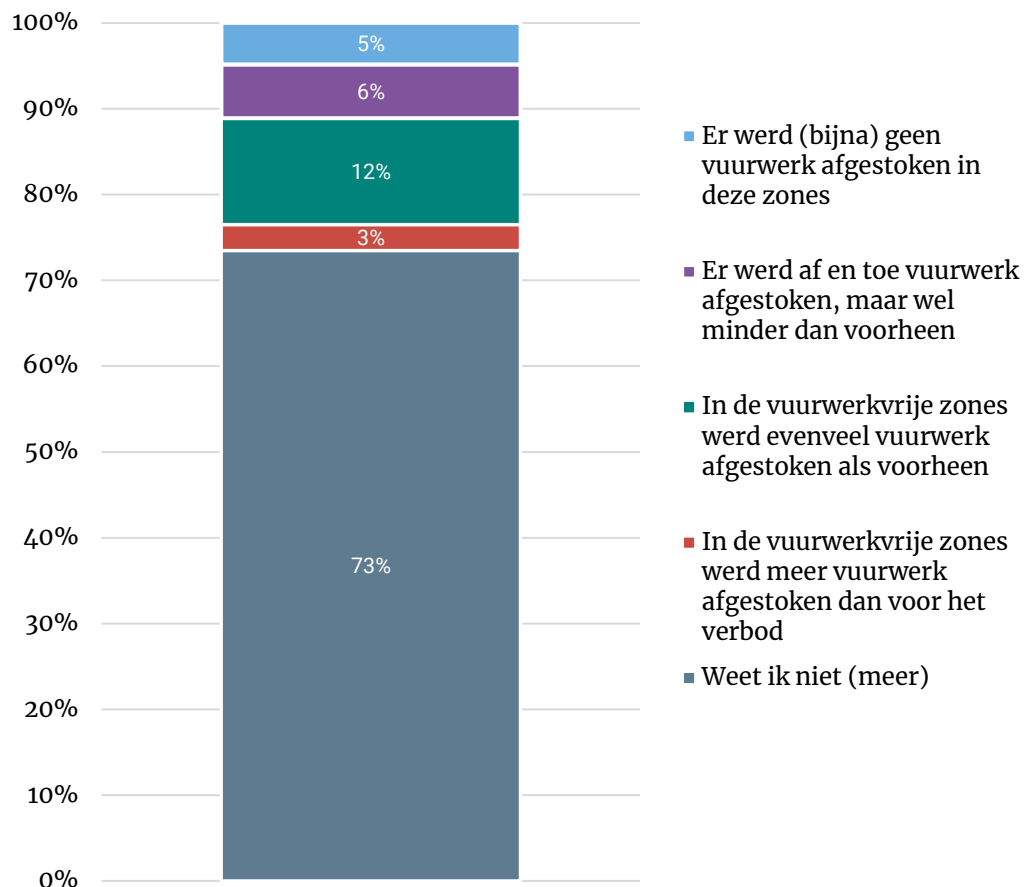
Bijna driekwart weet effect van vuurwerkvrrije zones niet

Tijdens de jaarwisseling 2022/2023 werden locaties rondom ziekenhuizen, bejaarden- en verpleeghuizen, kinderdagverblijven, kinderboerderijen en tankstations aangewezen als vuurwerkvrrije zones.

Bijna driekwart van de bewoners geeft aan niet meer te weten in hoeverre andere buurtbewoners zich doorgaans aan dit verbod houden. Volgens 5 procent werd er (bijna) geen vuurwerk afgestoken op deze plekken, 12 procent zegt dat er even veel vuurwerk werd afgestoken als voorheen en volgens 3 procent werd er op die locaties juist meer vuurwerk afgestoken dan voor het verbod.

Mogelijkerwijs was niet iedereen op de hoogte van de vuurwerkvrrije zones, waardoor het aandeel dat niet weet in hoeverre buurtbewoners zich hieraan hielden zo groot is.

Figuur 10. In hoeverre houden andere buurtbewoners zich doorgaans aan dit verbod in deze zones, volgens u?

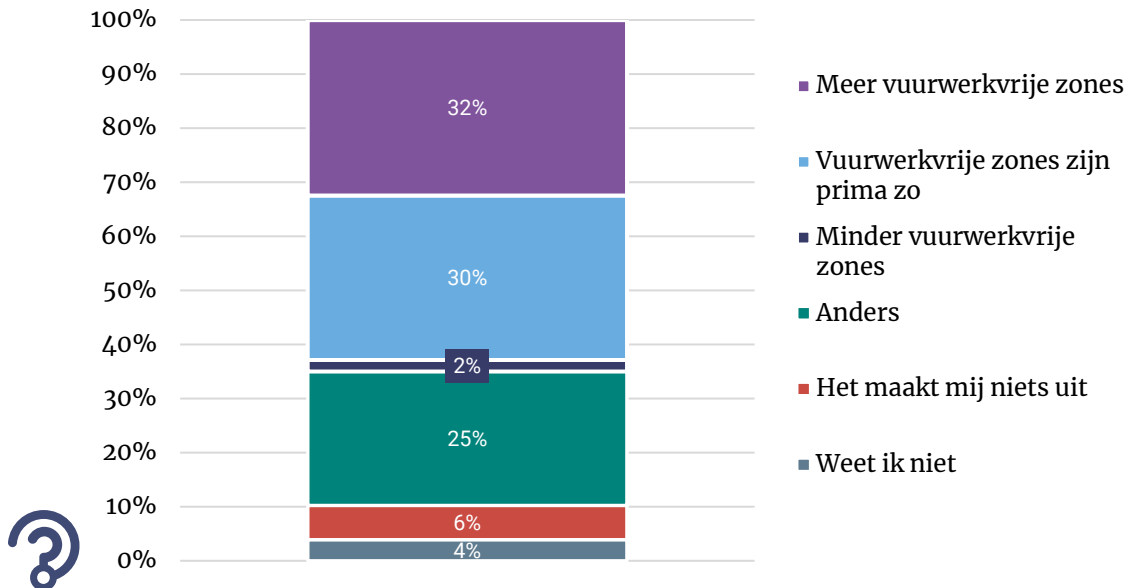
Vuurwerkvlrije zones (1)

Verdeeldheid over aantal vuurwerkvlrije zones

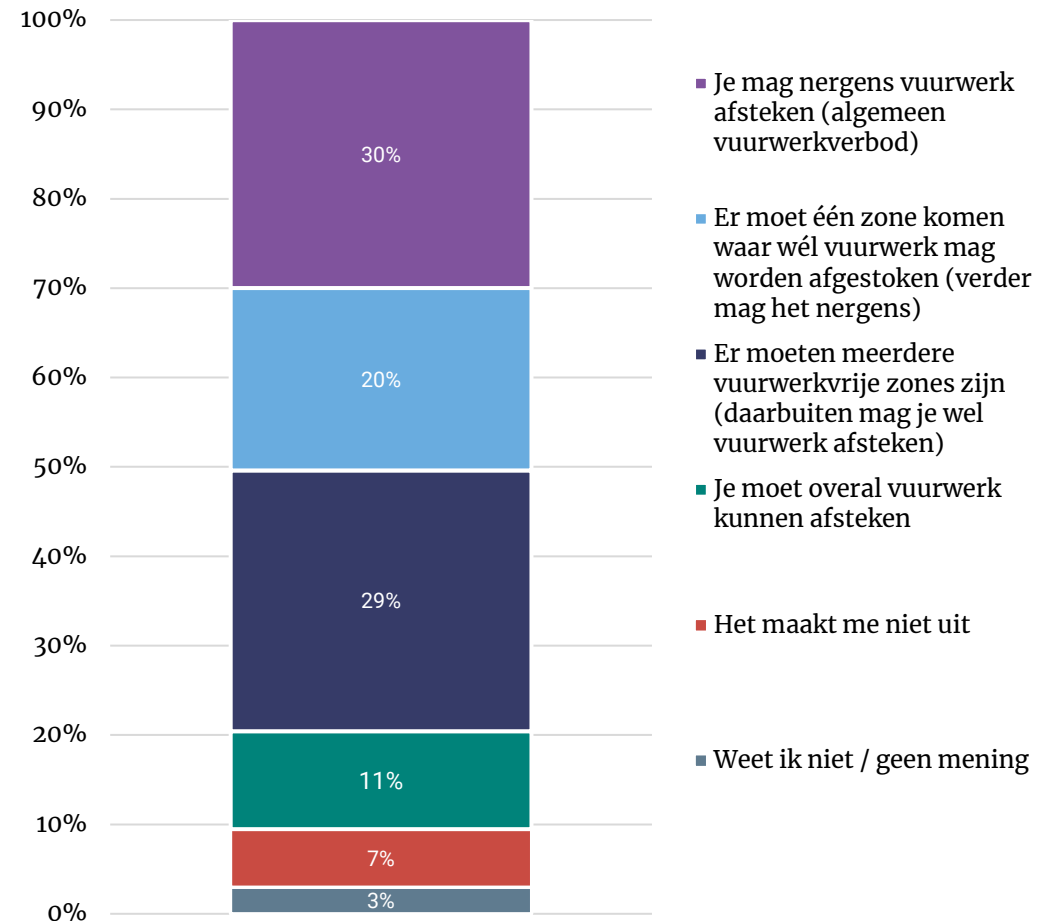
Een derde is voorstander van meer vuurwerkvlrije zones. Drie op de tien vindt de vuurwerkvlrije zones goed zoals ze zijn, 2 procent wil minder vuurwerkvlrije zones.

Verder is drie op de tien voor een algemeen vuurwerkverbod, een even grote groep is voor meerdere vuurwerkvlrije zones. Een op de vijf wil dat het afgebakend wordt tot één plek. Een groep van een op de tien vindt dat je overal vuurwerk moet kunnen afsteken. Oudere (50+) inwoners zijn vaker voor een algemeen vuurwerkverbod (36%) dan jongere inwoners (20%).

Figuur 11. Welke uitspraak past het best bij uw mening over de vuurwerkvlrije zones in Capelle?

Figuur 12. Welke uitspraak past het best bij uw mening over het afsteken van siervuurwerk en vuurwerkvlrije zones in Capelle?

Vuurwerkvrije zones (2)

Zelf afsteken van vuurwerk en vuurwerkvrije zones

Hoe inwoners denken over het aantal vuurwerkvrije zones hangt, net als het ervaren van overlast, samen met of men zelf vuurwerk afsteekt.

Inwoners die nooit vuurwerk afsteken zijn vaker dan gemiddeld (43% t.o.v. 32%) voorstander van het uitbreiden van het aantal vuurwerkvrije zones. Van de 'afstekers' vindt een meerderheid het aantal vuurwerkvrije zones prima zo.

Tabel 4. Welke uitspraak past het best bij uw mening over de vuurwerkvrije zones in Capelle?

Uitgesplitst naar mate van afsteken van vuurwerk.

	Totaal Capelle	Steekt altijd vuurwerk af	Steekt meestal vuurwerk af	Steekt het ene jaar wel, het andere geen vuurwerk af	Steekt een enkele keer vuurwerk af	Steekt nooit vuurwerk af
Er moeten meer vuurwerkvrije zones komen	32%		17%	9%	27%	43%
De vuurwerkvrije zones zijn prima zo	30%	52%	67%	56%	23%	20%
Er moeten minder vuurwerkvrije zones komen	2%	3%		4%	5%	2%
Het maakt mij niets uit	6%	14%	3%	17%	8%	4%
Anders	25%	27%	13%	12%	32%	27%
Weet ik niet	4%	6%		3%	5%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Locaties voor vuurwerkvrije zones

Verdeeldheid over vuurwerkvrije zones

Aan bewoners die aangaven een voorkeur te hebben voor vuurwerkvrijezone(s) vroegen we aan welke locaties in Capelle zij daarbij dachten. Een verscheidenheid aan antwoorden kwam daarbij naar voren, deze zijn terug te zien in de woordenwolk hiernaast. Hoe vaker een term genoemd werd, hoe groter deze is afgebeeld.

Vooraf ziekenhuizen werden dus veel genoemd, daarnaast ook bejaardenhuizen en winkelcentra. In mindere mate dachten mensen ook aan bijvoorbeeld scholen, dieren, de kinderboerderij, het Schollebos en tankstations. Van de 154 inwoners die een locatie noemden, noemden 11 het Schollebos.

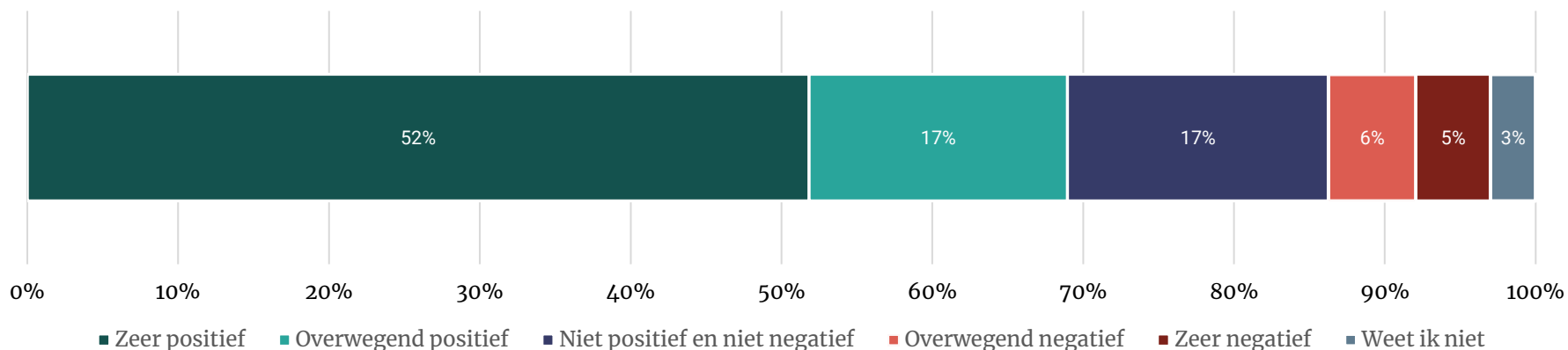
Vuurwerkvrije stadsparken

Merendeel staat positief tegenover vuurwerkvrije stadsparken

Een ruime meerderheid is voor het vuurwerkvrij maken van de stadsparken (69%). Een groep van 17 procent staat hier neutraal tegenover. Ongeveer een op de tien is hier geen voorstander van.

Vooraf inwoners die nooit vuurwerk afsteken staan hier zeer positief tegenover (63%).

Figuur 13. Hoe staat u tegenover het vuurwerkvrij maken van de stadsparken?

Tot slot

We vroegen inwoners ten slotte of zij nog andere opmerkingen hadden over dit onderwerp. Hieronder een greep uit de antwoorden.

'Er moet een plek komen waar door de overheid vuurwerk wordt georganiseerd.'

'Als je een verbod instelt voor knalvuurwerk moet je wel handhaven. Anders heeft het geen zin.'

'Regelgeving moet eenduidig te handhaven zijn; eerst toetsing daarna pas invoeren!'

'Je kunt niet invullen dat er overlast was in de dagen na de jaarwisseling, maar dat was wel het geval. Een totaalverbod is de enige manier om het goed te doen, maar dat zal landelijk beleid moeten zijn. Anders is het dweilen met de kraan open.'

'Ik zou het liefst een nationaal vuurwerk in Capelle zien net als in Rotterdam en verder niet. Als duurzame gemeente zou dat ook beter zijn voor mens en milieu.'

'Meer handhaving voor en na oud en nieuw. Ik heb niet 1 keer in deze periode een politie of handhaving gezien in mijn buurt, terwijl er wel meldingen zijn gedaan.'

'Bijvoorbeeld in lokale krant, maar ook via schermen in metro stations, vermelden wat wel en niet is toegestaan m.b.t. het afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling. Voor mij was het onbekend wat de vuurwerkvrije zones waren.'

'Niet verstandig om in het bos vuurwerk afsteken omdat daar de dieren last van hebben.'

'Van mij hoop ik op een geheel vuurwerk verbod. al is het maar voor de dieren. dat is dramatisch.'

'Het knalvuurwerk wordt gedurende het hele jaar afgestoken. Dat moet verboden worden.'

'Leg de burgers niet teveel regeltjes op.'

'Alstublieft geen vuurwerk verbod! Er zijn al zoveel tradities die niet meer mogen en dus zijn afgeschaft. Het is één keer in het jaar laat dat zo. Vuurwerk hoort bij oud en nieuw laat dat zo!!!'

'Mij is/was het niet bekend dat er vuurwerkvrije zones zijn.'

Peiling – De jaarwisseling in Capelle aan den IJssel

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl